

Sygn. akt IX Ca 478/18 upr.

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 kwietnia 2018 r.

Sąd Okręgowy w Olsztynie IX Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Beta Grzybek
-----------------	------------------

po rozpoznaniu w dniu 23 kwietnia 2018 r. w Olsztynie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa A. (...) z siedzibą w W.

przeciwko M. K.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda od wyroku Sądu Rejonowego w Olsztynie I Wydziału Cywilnego z dnia 8 sierpnia 2017 r., sygn. akt I C 1157/17 upr.

oddala apelację.

SSO Beata Grzybek

Sygn. akt IX Ca 478/18 upr.

UZASADNIENIE

Powód A. (...) z siedzibą w W. domagał się zasądzenia od pozwanego M. K. kwoty 940,73 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty i kosztami postępowania według norm przepisanych.

W uzasadnieniu wskazano, że pozwany zawarł z (...) S.A. umowę, której przedmiotem było świadczenie usług telekomunikacyjnych. Pozwany nie wywiązał się z przyjętego na siebie zobowiązania. Następnie pierwotny wierzyciel przelał wierzytelność na powoda.

Pozwany nie stawił się na rozprawie, nie złożył odpowiedzi na pozew i nie złożył wyjaśnień w sprawie.

Wyrokiem z dnia 8 sierpnia 2017 r., Sąd Rejonowy w Olsztynie oddalił powództwo.

Sąd Rejonowy ustalił, że powód zawarł z (...) S.A. z siedzibą w W. umowę przelewu wierzytelności, która miała dotyczyć wierzytelności z tytułu świadczenia usług telekomunikacyjnych. W § 2 pkt. 2 strony ustanowiły warunek zawieszający - zapłatę ceny za przelew.

Sąd Rejonowy wskazał, że powód nie przedłożył umowy pozwanego z pierwotnym wierzycielem (...) S.A. Z umowy cesji wierzytelności, nie wynika natomiast, aby powód nabył względem pozwanego jakąkolwiek wierzytelność.

Apelację od powyższego wyroku złożył powód, zaskarżając rozstrzygnięcie Sądu I instancji w całości.

Powód zarzucił zaskarżonemu orzeczeniu naruszenie następujących przepisów prawa procesowego i materialnego:

1. art. 339 § 2 k.p.c. przez jego niezastosowanie i oddalenie powództwa w sytuacji, gdy skoro strona pozwana nie stawiała się na rozprawę, to wówczas Sąd I instancji powinien przyjąć za prawdziwe twierdzenia powoda o okolicznościach faktycznych przytoczonych w pozwie, ponieważ nie budziły one uzasadnionych wątpliwości oraz nie zostały przytoczone w celu obejścia prawa,
2. art. 232 k.p.c. przez nieuzasadnione przyjęcie, że strona powodowa nie wywiązała się z obowiązku udowodnienia okoliczności, z których wywodzi skutki prawne, w szczególności w zakresie legitymacji czynnej powoda oraz w zakresie wysokości i zasadności istnienia zobowiązania strony pozwanej względem strony powodowej, podczas gdy powód przedstawił dowody wykazujące przejście wierzytelności, jak również wyciąg z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego, które wobec niestawienia się pozwanego na rozprawę i niezajęcia stanowiska w sprawie powinny być uznane za dowody wystarczające do udowodnienia wysokości i zasadności dochodzonego roszczenia,
3. art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 231 k.p.c. przez dowolną, a nie swobodną ocenę zebranego w sprawie materiału dowodowego, dokonaną w sposób wybiórczy, a przez to uznanie przez Sąd I instancji, że powód nie udowodnił, że przysługuje mu legitymacja czynna oraz że powód nie udowodnił wysokości i zasadności dochodzonego roszczenia, podczas gdy powód przedłożył do akt niniejszej sprawy dokumenty wykazujące przejście wierzytelności, jak również wyciąg z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego, które to dokumenty wprost wskazują wysokość i zasadność dochodzonego w niniejszym postępowaniu roszczenia jak również wskazują na legitymację czynną powoda,
4. art. 245 k.p.c. w zw. z art. 230 k.p.c. przez uznanie, że dokumenty prywatne przedstawione przez powoda nie dowodzą w sposób wystarczający wysokości i wymagalności jego roszczenia i uznanie, że wyłącznie dokumenty urzędowe mogą stanowić wiarygodny dowód w postępowaniu sądowym podczas, gdy z przedłożonych przez powoda dokumentów prywatnych i urzędowych można wywieść zasadność roszczenia dochodzonego pozwem,
5. art. 309 k.p.c. przez jego niezastosowanie i przyjęcie, że przedłożone kserokopie wykazujące legitymację czynną powoda oraz pozostałe dokumenty załączone niepoświadczone za zgodność z oryginałem nie stanowią dowodu na przysługiwanie powodowi legitymacji czynnej, istnienia wierzytelności, jej wysokości oraz wymagalności, podczas gdy ww. kserokopie stanowią inny środek dowodowy, co jednoznacznie wskazuje na brak rozpoznania przez Sąd I instancji istoty sprawy,
6. art. 6 k.c. przez jego niewłaściwą wykładnię polegającą na uznaniu, że powód nie zadośćuczynił spoczywającemu na nim ciężarowi dowodu i nie udowodnił faktów istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy, w tym w szczególności w zakresie legitymacji czynnej powoda oraz w zakresie wysokości i zasadności dochodzonego roszczenia, co stoi w sprzeczności z przedłożonymi do pozwu dokumentami, a w konsekwencji nierozpoznanie istoty sprawy i zaniechanie przez Sąd I instancji zbadania podstaw żądania powoda,
7. art. 194 ust. 1 i 2 ustawy o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi przez ich niewłaściwą wykładnię i uznanie, że powód nie wykazał wysokości dochodzonego roszczenia, podczas gdy sam wyciąg z ksiąg rachunkowych funduszu stanowi dowód tego, że określona kwota wierzytelności jest wpisana w księgach rachunkowych względem określonego dłużnika na podstawie opisanego w tej księdze zdarzenia, co powoduje wobec nieprzedstawienia przez pozwanego odmiennych dowodów, konieczność uznania, że dokument w postaci wyciągu z ksiąg rachunkowych funduszu potwierdza wysokość dochodzonego roszczenia.
8. art. 509 § 1 k.c. przez jego niewłaściwą wykładnię polegającą na uznaniu, że powód przedłożonymi dokumentami nie wykazał przejścia uprawnienia na rzecz następcy prawnego, w szczególności ze względu na brak wykazania zapłaty ceny za przelewane wierzytelności, podczas gdy zapłata ceny nie jest warunkiem od którego zależy skuteczność cesji,

9. art. 511 k.c. przez jego błędną wykładnię objawiającą się przyjęciem, że załącznik konkretyzujący przelewana wierzytelność powinien być opatrzony podpisem stron, a zatem zostać sporządzony w formie pisemnej, podczas gdy przepisy prawa materialnego przewidują wyłącznie, aby przelew był stwierdzony pismem, pojęć tych zaś nie można interpretować tożsamo,

Mając powyższe na uwadze, powód wniósł o:

1. uchylenie wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji, wraz z pozostawieniem temu Sądowi rozstrzygnięcia co do kosztów postępowania apelacyjnego,
2. ewentualnie zmianę zaskarżonego wyroku przez uwzględnienie powództwa w całości,
3. zasądzenie na rzecz powoda kosztów postępowania za obie instancje, w tym kosztów postępowania apelacyjnego według norm przypisanych wraz z kosztami zastępstwa procesowego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja jest bezzasadna.

Sprawa toczyła się w postępowaniu uproszczonym, dlatego uzasadnienie Sądu II instancji ma formę wynikającą z treści art. 505¹³ § 2 k.p.c.

Zgodnie z art. 378 § 1 k.p.c. sąd drugiej instancji rozpoznaje sprawę w granicach apelacji, pod uwagę biorąc z urzędu nieważność postępowania.

W postępowaniu uproszczonym apelacja została ukształtowana w sposób istotnie odbiegający od ujęcia zawartego w przepisanych ogólnych o apelacji. Zgodnie z art. 505⁹ § 2 k.p.c. apelację można oprzeć na zarzutach naruszenia prawa materialnego przez jego błędną wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie oraz naruszenie prawa procesowego mogącego mieć wpływ na treść orzeczenia. Konsekwencją tego jest związanie sądu odwoławczego sformułowanymi w apelacji zarzutami apelacyjnymi. Wyznaczają one zakres rozpoznania sprawy na skutek apelacji.

W postępowaniu uproszczonym znacznie zacieśnione zostały także kompetencje sądu II instancji w zakresie prowadzenia postępowania dowodowego. W zasadzie poza wyjątkiem przypadków oparcia apelacji na późniejszym wykryciu okoliczności faktycznych lub środków dowodowych, których strona nie mogła skorzystać w postępowaniu przed sądem pierwszej instancji, ograniczają się one do prowadzenia dowodów z dokumentów (art. 505¹¹ k.p.c., postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 17 kwietnia 2015r. III CZ 15/15, Lex nr 1682212).

Oznacza to, że sąd odwoławczy w postępowaniu uproszczonym jest jedynie sądem prawa, o ile nie zachodzi przypadek z art. 505¹¹ § 2 k.p.c.

Na wstępie należy zaznaczyć, że Sąd Rejonowy dokonał prawidłowej oceny zebranego w sprawie materiału i wywiódł słuszne wnioski, które legły u podstaw zaskarżonego orzeczenia.

Sąd odwoławczy uznaje za trafny także wywód prawny dokonany przez Sąd I instancji, zaś zarzuty apelacyjne dotyczące naruszenia prawa procesowego i materialnego Sąd Okręgowy uznał za niezasadne.

Powód stawiając zarzuty naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. polemizuje z ustaleniami faktycznymi. W postępowaniu uproszczonym z uwagi na ograniczenia kognicji Sądu odwoławczego oraz katalog zarzutów apelacyjnych, niedopuszczalne są zarzuty, które dotyczą ustalenia faktów lub oceny dowodów, zwłaszcza, że nie przedstawiono żadnych okoliczności i dowodów, których istnienie wykryto dopiero po wydaniu zaskarżonego orzeczenia (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 stycznia 2010 r., II PK 178/09, Lex nr 577829, Komentarz do art. 505⁹ k.p.c. pod red. Marszałkowska-Krześ 2015 wyd. 13, publik. Legalis, Komentarz KPC, t. II pod red. Piasecki 2014 wyd. 6, J.

Jaśkiewicz, Apelacja w postępowaniu uproszczonym, PS 2003, Nr 10, s. 73; zob. także M Michalska-Marciniak, Zasada instancyjności w postępowaniu cywilnym, Warszawa 2013, s. 332, M. Manowska, Postępowania odrębne, s. 323).

Zdaniem Sądu odwoławczego, Sąd I instancji prawidłowo wskazał, powód nie udowodnił zarówno długu pozwanego wobec pierwotnego wierzyciela, a także nabycia wierzytelności wobec M. K. na podstawie umowy przelewu wierzytelności.

Sąd Okręgowy pragnie wyjaśnić, że w przypadku cesji wierzytelności, warunkiem otrzymania należności przez nabywcę długu jest udowodnienie, że takie prawo przysługiwało pierwotnemu wierzycielowi (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 lipca 2006 r., V CSK 187/06, Legalis numer 75688).

W uzasadnieniu pozwu wskazano, że stroną pozwaną z pierwotnym wierzycielem (...) S.A. łączyła umowa abonencka o nr 1 (...), której przedmiotem było świadczenie usług telekomunikacyjnych. Według twierdzeń pozwu, z tytułu przedmiotowej umowy M. K. powinien uiścić na rzecz pierwotnego wierzyciela kwotę dochodzoną przez powoda w niniejszym postępowaniu.

Tymczasem strona powodowa, nie załączyła do pozwu umowy abonenckiej, a tym samym uniemożliwiła zweryfikowanie swoich twierdzeń w tym zakresie.

Wbrew twierdzeniom apelacji, dowodu na omawianą okoliczność nie może stanowić wyciąg z ksiąg rachunkowych powoda, który - jako dokument prywatny w rozumieniu art. 245 k.c. - stanowi dowód tego, że osoba która go podpisała, złożyła oświadczenie zawarte w jego treści.

Poza tym w treści wyciągu z ksiąg rachunkowych nie wskazano nawet, numeru umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych z którego powód wywodzi dochodzone roszczenie (k. 3).

Ponadto strona powodowa nie wykazała, że nabyła wierzytelność wobec pozwanego w drodze umowy cesji wierzytelności.

Powód miał nabyć wierzytelności z umów zawartych z (...) S.A., od (...) z siedzibą w W..

Wymieniony podmiot, zawarł w dniu 5 lutego 2016 r. umowę ramową cesji wierzytelności z (...) S.A., która dotyczyła wyłącznie ustalenia zasad na podstawie których poprzednik prawny powoda oraz pierwotny wierzyciel będą w przyszłości zawierać umowy cesji w rozumieniu art. 509 k.c. (§ 1 ust. 1 umowy).

Z kolei w porozumieniu nr 4 z dnia 19 kwietnia 2016 r. do ww. umowy wskazano, że cedent ((...) S.A.) przelewa na cesjonariusza (...) wierzytelności określone w ust. 1 porozumienia.

Tymczasem ust. 1 przedmiotowej umowy, zawiera jedynie wskazanie ceny za którą poprzednik prawny powoda nabył od (...) S.A. pakiet wierzytelności.

Następnie powód w dniu 19 maja 2016 r., zawarł umowę przelewu wierzytelności z (...) z siedzibą w W..

W § ust. 1 przedmiotowej umowy wskazano, że przedmiotem cesji są wierzytelności szczegółowo określone w Załączniku nr. 3 do umowy.

W aktach sprawy, znajduje się co prawda wydruk zaatutowany „wyciąg z elektronicznego załącznika do umowy przelewu wierzytelności z dnia 19 maja 2016 r.”, jednakże nie można go powiązać w żaden sposób z ww. porozumieniem. W umowie z dnia 19 maja 2016 r., nie znajduje się bowiem żadne odesłanie do elektronicznego załącznika.

Poza tym warto zauważyć, że zgodnie z § 1 ust. 15 umowy ramowej oraz § 2 ust. 2 umowy przelewu wierzytelności z dnia 19 maja 2016 r., przelew wierzytelności ze skutkiem art. 509 k.c. (skutek rozporządzający) następuje z chwilą

zapłaty ceny określonej w porozumieniu. Jednakże do pozwu nie dołączono oświadczenia (...) S.A. w przedmiocie uiszczenia ceny przez powoda oraz jego poprzednika prawnego.

Warto przy tym zauważyć, że strona skarżąca nie udowodniła, aby dochodzona pozwem należność jest wymagalna. Powód nie przedłożył bowiem dowodu nadania zawiadomienia o cesji wierzytelności z dnia 19 maja 2016 r.

Uznać zatem należy, że stwierdzenie Sądu Rejonowego o nieudowodnieniu przez powoda nabycia wierzytelności w drodze umowy cesji jest w pełni uzasadnione.

Wobec przedstawionych argumentów, zarzuty próbujące wykazać nabycie przez powoda wierzytelności wobec strony pozwanej (zarzut naruszenia art. 309 k.p.c., art. 509 § 1 k.c. i art. 194 ust. 1 i 2 ustawy o funduszach inwestycyjnych), nie znalazły aprobaty Sądu Okręgowego.

Dodatkowo wyjaśnić należy, że - wbrew twierdzeniom apelacji - sama bierność strony pozwanej, nie zwalnia powoda z dowodzenia, a tym samym zarzut naruszenia art. 339 § 2 k.p.c. jest również niezasadny.

Sąd jest zobligowany do uznania twierdzeń powoda przy bezczynności pozwanego jedynie w przypadku braku wątpliwości co do zasadności pozwu. W art. 339 § 2 k.p.c. nie chodzi o prawne domniemanie prawdziwości twierdzeń powoda. W omawianym przypadku sąd ocenia, czy okoliczności podane w pozwie nie budzą uzasadnionych wątpliwości albo nie zostały przytoczone w celu obejścia prawa. Przyjęcie za prawdziwe twierdzeń powoda dotyczy wyłącznie okoliczności faktycznych i nie zwalnia sądu orzekającego od obowiązku rozważenia, czy oświadczenia te uzasadniają należycie i w całości żądania pozwu i czy uwzględnienie tych żądań nie narusza obowiązujących przepisów. Wprowadzone przez przepis art. 339 § 2 kpc swoiste domniemanie zgodności twierdzeń powoda z rzeczywistym stanem rzeczy nie zwalnia powoda od przytoczenia faktów, które są niezbędne do dokonania subsumcji materialnoprawnej, stanowiącej faktyczną i materialnoprawną podstawę wyroku. Sąd obowiązany jest bowiem, nawet przy uznaniu twierdzeń powoda za prawdziwe, dokonać prawidłowej oceny zasadności żądania pozwu opartego na tych twierdzeniach, z punktu widzenia prawa materialnego. Stanowisko takie nie budzi wątpliwości w nauce prawa, znalazło także wyraz w orzecznictwie Sądu Najwyższego (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 15 września 1967 r. - III CRN 175/97, OSNCP 1968, nr 8-9, poz. 142; z dnia 31 marca 1999 r., I CKU 176/97, Prok.i Pr.-wkł. 1999/9/30).

Zatem brak dowodów dla przytoczenia faktów, uniemożliwił ich weryfikację pod kątem słuszności z przepisami prawa materialnego. Inaczej mówiąc, nie było możliwe zastosowanie art. 339 § 2 k.p.c., jeżeli nie przedstawiono żadnych dowodów, które nie budziłyby wątpliwości Sądu.

Sąd Okręgowy pragnie przypomnieć, że zarówno przepis art. 6 k.c., jak i art. 232 zd. 1 k.p.c. jest adresowany do stron, nie do sądu. To strony, bowiem obowiązane są przedstawiać dowody. Sąd nie jest władny tego obowiązku wymuszać, ani - poza zupełnie wyjątkowymi sytuacjami - zastępować stron w jego wypełnieniu (na podstawie art. 232 zd. 2 k.p.c.). Tymczasem podstawa naruszenia przepisów postępowania, mogących mieć istotny wpływ na treść wyroku, odnosi się do uchybień procesowych sądu, a nie stron. Nie może, więc stanowić jej uzasadnienia przepis, którego sąd nie może naruszyć.

Mając powyższe na uwadze, Sąd odwoławczy oddalił apelację powoda na podstawie art. 385 k.p.c.

Sąd Okręgowy rozpoznał sprawę na posiedzeniu niejawnym w oparciu o art. 505¹⁰ § 2 k.p.c.

Sąd odwoławczy nie orzekł o kosztach postępowania apelacyjnego, gdyż strona skarżąca przegrała proces, a strona wygrywająca ten spór nie wniosła o zasądzenie tych kosztów.

Beata Grzybek